

Adevărul

Cotidian politic și social al județului Arad

ANUL II

Nr. 29

Joi, 25 ianuarie 1990

4 pagini — 50 bani

In exclusivitate pentru „Adevărul”

„Primești o casă pentru că ai nevoie,
nu pentru merite revoluționare...”

— Domnule Băcanu, printre informațiile și imaginile copleșitoare ale Televiziunii Române Libere din după-amiaza zilei de 22 decembrie 1989, a fost și prezența dumneavoastră. „Ziaristul Petre Mihai Băcanu, de la „România liberă” trăiește, se află printre noi!” s-a spus atunci și camera de luat vederi a întâmpinat pe roșina noastră imaginea unui bărbat îmbrăcat cu o vestă groasă de postav care părea orbit de atîta lumină.

— Ieșisem de o oră din închisoare. Mi-am dat imediat seama că în țară s-a întâmplat ceva și primul meu drum a fost la redacția ziarului pentru a afla exact ce evenimente mari mi-au determinat eliberarea. Deoarece, după ce am fost arestat colegii n-au mai știut nimic de mine, unul dintre ei, care vorbise în aceeași zi la televiziune a anunțat că am murit. „Du-te să te vadă lumea că trăiești!” au spus ei și m-au dus în studio iar eu nu eram în stare să vorbesc. Lucrasem mai de mult la televiziune și la insistențele colegilor de acolo mi-am reluat apoi, emisiunea. Așa cum nici la prima apariție din 22 decembrie anul trecut, n-am a-

vat intenția de a face dispute politice, acum și în viitor vreau să-mi fac emisiunea cu profesionalism, punind-o în slujba adevărului.

— După Revoluție, opinia publică a fost informată pe larg despre activitatea „contrarevoluționară” a ziaristilor și tipo-

— Interviu cu ziaristul PETRE MIHAI BĂCANU de la ziarul „România liberă”.

graților ce-au fost arestați și delinți în cel mai strict secret. „Dispariția” dumneavoastră și motivele ei au fost comentate de postul de radio „Europa Liberă” care a dat citire unei scrisori de protest, adresată de un grup de ziaristi români. Organizației Internaționale a Ziaristilor. În perioada detenției ați fost în vreun fel informat despre acest protest?

— Nu știam nimic. Insa în luna mai a anului trecut au fost eliberați și împreună cu colegii mei, ziaristii Mihai Creangă, Anton Uncu și Ștefan Niculescu Maier, tipograful Alexandru Chivoiu, economistul Elena Gheorghe și matriserul Nicu Neacșu. Nu i-au eliberat de milă, ci pentru că fiind mai

mulți arestați, opinia publică mondială ar fi putut comenta „dizidența unui grup”, ca o opoziție organizată împotriva lui Ceaușescu. Nu puteam demonstra că toți simțem anormal, dar rămînînd unul singur în închisoare, adică eu, în fața opiniei publice puteam fi făcut nobun. În afara „dizidenților” arestați au mai avut de suferit multe persoane, colegi de serviciu sau membrii familiilor noastre.

— Din perspectiva experienței dumneavoastră, nu vi se pare ciudată această „ploaie de dizidenți”, apărută după Revoluție?

— Sub regimul lui Ceaușescu mulți oameni au fost decimați fizic sau desilinați moral chiar dacă nu au deslășurat o activitate politică sau nu s-au declarat public împotriva lui. Mulți au mu-

LAVINIA STOICU

(Cont. în pag. a III-a)

Flori pentru soldații noștri.

Foto: M. CÂNCIU

Revoluția română

Neantul dictaturii și emergența democrației

Răscolind cu gândul „arhivele” revoluțiilor din istoria recentă, n-am găsit nici un precedent. Este adevărat, fiecare eveniment istoric, este, în sine unic și irepetabil, dar, pînă la urmă, încadrabil într-o schemă a convergențelor, fie ea și „fabricată” teoretic ad-hoc. „Revoluția română „sfîșiează” orice astfel de „cadru”, fiind o emergență irepetabilă în agonia unui sis-

tem ce s-a condamnât, prin în-

Comentariul ediției

De aceea credem că am putea vorbi de vacuum-ul celor șapte „NU”. În primul rînd, nu a existat o pregătire a revoluției, nu în sensul că nu ar fi fost cauze obiective (și au fost mai mult decît destule): în al doilea rînd, nu a existat o forță politică conducătoare (partid, organizare premeditată, etc.); în al treilea rînd, nu a existat o „ideologie” revoluționară, decît trăirea plenară și de masă a sentimentului de negare a tot ceea ce „justifica” regimul de teroare al dictaturii, ceea ce numeam anterior o ideologie „anti-ideologie”, în al patrulea rînd, nu au existat forțe sociale bine determinate, pregătite să înfăptuiască marile

salt, organizate în acest mare sens, decît un popor întreg transfigurat prin suferință, și avînd, în prima linie, pe cei fără trăirea reală a unui trecut, ci a unui dramatic prezent — generația tină, în al cincilea rînd, nu a existat un „context” revoluționar european, nici măcar est-european, în adevăratul sens al cuvîntului, ci doar un „context reformist” (encă ce

este cu totul altceva); în al șaselea rînd, nu a existat un vector de putere care să fie înlocuit, puterea se autosuprimase prin fuga dictaturii și a sobolanilor nomenclaturii; în al șaptelea rînd, nu a existat o opțiune la alternativa capitalism-socialism (a treia cale nu există), ci pur și simplu un popor a înțeles să-și ia soarta în mîinile sale, ca popor și pentru popor, înălțînd din rădăcină ceea ce i se opunea la modul unei absurdități ce sfîșia orice, chiar și pe sine.

Orice revoluție este o negare, aceasta înseamnă înălțura-

Prof. ALEXANDRU V. MUREȘAN
Prof. IOAN TULEU

(Cont. în pag. a III-a)

Dosarul Tökés la Arad (I)

Toată lumea recunoaște ce importanță deosebită a avut pastorul reformat Tökés László ca tocmăi la Timișoara să izbucnească flacăra revoluției noastre care a cuprins în câteva zile toată țara, înălțînd regimul dictatorial care timp de 25 ani a ținut poporul în cătușe.

Sînt însă mai puțini oamenii care știu că șeful direct al lui Tökés László a fost Kovács József, protopopul protopopiatului din Timișoara cu sediul la Arad. Kovács József este și în momentul de față în funcție și stăruie la biserica reformată Contru — Arad. Cu dumnealui am purtat un dialog.

— Dumneavoastră, care ați fost șeful direct al lui Tökés László, ce părere ați avut despre activitatea pastorului din Timișoara?

— Consider că Tökés László a fost o unealtă în mîna lui Dumnezeu și mai este încă. Tocmai el a recunoscut că dacă în noaptea de 17 decembrie

— Convorbire cu șeful direct al pastorului Tökés László —

nu ar fi fost ridicat cu forța de la Timișoara poate azi nici nu mai trăia.

— Dacă spuneți cuvinte atît de frumoase despre subalternul dumneavoastră, vorbiți-ne puțin și despre rolul pe care l-ați avut în persecuția permanentă a lui Tökés László.

— Ce pot spune este ceea ce-am spus și la Timișoara cînd m-am deplasat acolo pentru punerea în practică a ordinului dat de episcopul Papp László din Oradea. Sînt fierul dintre ciocan și nicovală, între episcopie și biserica reformată din Timișoara. Doar există și la noi o disciplină a bisericii.

— Dar concret, care a fost ordinul episcopului care trebuia transmis?

— Pe baza paragrafelor 4/f și 4/j din codul comitetului de disciplină a bisericii reformate din data de 1 aprilie 1989 pas-

torul Tökés László este suspendat din funcție și nu are dreptul să celebreze slujbe bisericești”. Oradea, la 28 martie 1989. Semnătura episcopului (parafa Episcopiei din Oradea), număr de înregistrare 340/1989.

— Cu acest ordin scris în mîna m-am dus la Timișoara.

Trebuie spus că în prealabil credincioșii reformați din Timișoara au sesizat episcopia și au depus o cerere în care solicită cu Tökés László, care era capelan să fie avansat pastor plin. Și mie mi-au scris asemenea cereri pe care eu le-am înregistrat și le-am trimis mai departe la episcopie. Au ajuns la destinație sau nu? Nu știu. Neprimind răspuns de la mine în continuare timișorenii și-au trimis direct scrisorile și plîngerile la episcop. Aceste plîngerii (semnate și nesemnate) prin mine sau direct au fost retrîmisse la expeditori.

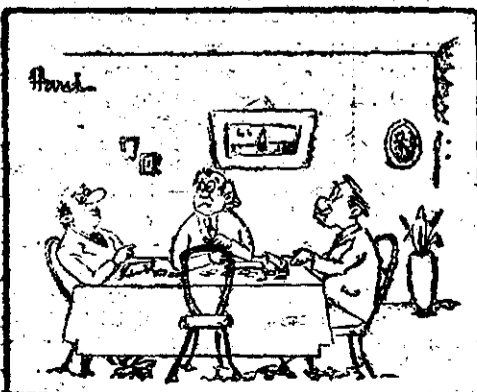
— Nu vă supărați, dumneavoastră ați înmînat personal lui Tökés László ordinul scris al episcopului?

— Da. Împreună cu protopopul Borsi Zsigmond din Oradea ne-am deplasat la Timișoara și am înmînat ordinul scris. Tökés László a semnat de primire. Am avut, totodată, intenția să convocăm ședința presbiteriului reformat. Presbiteriul însă nu a vrut să stea de vorbă cu noi vrînd să fie de față toți credincioșii bisericii reformate din Timișoara.

— Ne-am deplasat în incinta bisericii să celebrăm slujba. Cînd să încep slujba...

(Va urma)

DARAZS IOSIF

— ... dacă tot ne lipsește al patrulea ca să facem o partidă, eu propun să înființăm... un nou partid!

Caricatură de H. TEODORESCU

